

ЛІСОВСЬКИЙ Микола Миколайович (1932–2009)

Випускник геологічного факультету (1955 р.)

Керівник геологічної служби об'єднання «Башнефть» (1972–1980), голова ЦКР «Роснедра» (до 2009 р.)

Заслужений працівник нафтової та газової промисловості РФ, заслужений нафтовик Республіки Башкортостан, почесний нафтовик Тюменської області, почесний громадянин Росії

Одним із найвизначніших випускників Львівської політехніки нафтогазового профілю став видатний спеціаліст у сфері розвідки та розробки нафтогазових родовищ світового рівня, колишній начальник Головного управління геології і розробки нафтових родовищ Міннафтопрому СРСР, голова Центральної колегії з розробки родовищ корисних копалин «Роснедра» Микола Миколайович Лісовський.

Народився 7 квітня 1932 р. у с. Хочева Іванівського району Київської області. Дитинство провів у м. Бузьку Львівської області. Тут він із золотою медаллю закінчив у 1950 р. середню школу.

Після закінчення у 1955 р. Львівської політехніки, одержавши кваліфікацію гірничого інженера-геолога з розробки нафтових та газових родовищ, за розподілом Міннафтопрому був направлений в систему об'єднання «Башнефть», яке займало тоді панівне місце за рівнем видобування нафти в СРСР.

Розпочавши роботу з посади техника-геолога нафто-розвідки в Белебеївській геолого-пошуковій конторі Микола Миколайович згодом стає старшим геологом партії, з 1960 р. — начальником тематичної партії з підрахунку запасів нафти та газу, в 1964 р. — начальником геологічного відділу тресту «Башзападнефтеразведка», а в 1967 р. — головним геологом тресту.

У 1972–1980 рр. Микола Лісовський очолював геологічну службу об'єднання «Башнефть», коли воно протягом 10 років підтримувало видобуток нафти в Башкирії на рівні 40 млн тонн на рік. Успішно реалізовувати діяльність об'єднання дозволяла копітка робота з раціональної розробки діючих родових та прискороного введення в дію нових родовищ нафти.

На цій посаді він багато зробив для вдосконалення діяльності підприємства, зміцнення сировинної бази, стабільно високого видобутку нафти, масштабного введення в експлуатацію нових нафтових покладів, підвищення ефективності розробки зданих раніше.

В ті роки Микола Миколайович також розробляє методику картування грабеноподібних прогинів у Башкирії. За цією методикою були закартовані Сергієво-Демінський та Уршакський прогини, в районі яких відкрито низку великих родовищ: Демське, Сатаївське, Раєвське, Уршакське. Згодом ці методичні прийоми для відкриття родовищ були вдало застосовані в інших районах Волго-Уральської провінції.

У роки роботи в Башкирії М. Лісовський брав участь у відкритті 19 родовищ та 21 покладу нафти, а також у підготовці до експлуатації 12 родовищ.

У 1980 р. Миколу Лісовського призначили начальником геологічного управління і членом Колегії Міннафтопрому СРСР. Геологічною службою Міністерства він керував до його ліквідації в 1992 р. Тут він приділяв велику увагу методологічним питанням геолого-пошукових та розвідувальних робіт, вдосконаленню технології розробки нафтових родовищ. У 1992 р. Микола Миколайович був переведений у Комітет нафтової промисловості Мінпалив-енерго Російської Федерації, згодом очолив Управління розробки й ліцензування родовищ Мінпалив-енерго РФ, а потім брав участь у створенні і працював до кінця життя радником-консультантом «Експертнафтогазу».

З 1978 р. М. М. Лісовський — член Центральної комісії з розробки нафтових та газових родовищ Міннафтопрому СРСР (зараз — Центральна комісія з розробки корисних копалин Федерального агентства з надрокористування РФ). Тривалий час був заступником голови — керівником нафтової секції, а з березня 2006 р. призначений головою ЦКР.

Будучи з 1985 р. одним із керівників ЦКР, яка протягом більше 40 років є мозковим центром у галузі розробки нафтових родовищ СРСР та Росії, як незмінний заступник голови, а згодом — голова ЦКР «Роснедра», Микола Миколайович виробив особливий стиль роботи ЦКР — як співдружності висококваліфікованих експертів, самобутніх та оригінальних дослідників, що мають і обстоюють власну думку, але служать і віддані одній меті — забезпеченню ефективної розробки родовищ. Спираючись на результати експертиз і дискусій, він відзначався мистецтвом приведення їх до загальної думки і винесення об'єктивного колегіального рішення.

М. Лісовський наполегливо домагався широкого застосування прогресивних сейсмічних методів при розвідці родовищ, використання комп'ютерних технологій для геолого-гідродинамічного моделювання покладів і процесів, що протікають у них при розробці, нового підходу до розкриття нафтових шарів при бурованні, бурованні горизонтальних свердловин і других стовбурів у раніше пробурених свердловинах, підвищення ефективності впливу на нафтові шари шляхом застосування біополімерного заводнення, широкого застосування гідророзривів шарів та ін.

В умовах некерованої діяльності надрокористувачів у галузі розробки нафтових родовищ М. М. Лісовський знаходив шляхи й важелі для об'єднання зусиль ЦКР і надрокористувачів для подальшого вдосконалення технології розробки нафтових родовищ і підвищенню їх ефективності. Робив він це дуже уміло й успішно. Так було, коли були отримані перші позитивні результати буровання свердловин із горизонтальними стовбурами та позитивні результати від застосування ГРП в умовах низької продуктивності юрських шарів у Західному Сибірі.

Сьогодні в нафтовій галузі на настійливу вимогу М. М. Лісовського й за рішенням ЦКР повсюдно застосовується комп'ютерне моделювання процесів розробки родовищ. Це був воістину революційний крок у проектуванні розробки.

Роль ЦКР, значення її позиції і рішень незмірно виросло в роки приватизації надрокористування та зникнення адміністративних засобів керування розробкою. Микола Лісовський високо підняв рівень вимог до пошукового обґрунтування проектних рішень, наполегливо забезпечував застосування комп'ютерних, постійно діючих геолого-гідродинамічних моделей родовищ. Тривале висококваліфіковане керівництво мозковим центром розробки нафтових родовищ світового лідера з видобутку нафти — лебедина пісня Миколи Миколайовича. Цікаві висловлювання класика російської підземної нафтогазової гідравліки та науки з розробки нафтових родовищ проф. Щолкачова про стиль роботи керівника ЦКР: «При проведенні засідань Микола Миколайович Лісовський завжди буває витриманий, не проявляє ніякої величавості, дуже об'єктивний, дає можливість виступити всім охочим, з однаковою увагою вислуховує виступи з різними, інколи протилежними думками».

Микола Лісовський зробив величезний внесок у розвиток нафтової промисловості СРСР та Росії. Він є учасником відкриття близько 300 нафтових родовищ, зокрема найбільшого за останні 20 років у світі Тенгізького в Казахстані. Він — автор та співавтор більш як 30 опублікованих робіт, а з 1981 р. — член редколегії журналу «Нефтяное хозяйство».

За багаторічну працю Миколу Миколайовича було нагороджено трьома орденами та п'ятьма медалями, почесними грамотами Уряду Російської Федерації, Академії наук СРСР. Він удостоєний звань цілої низки звань: «Почесний нафтовик», «Заслужений працівник нафтової та газової промисловості Російської Федерації», «Заслужений нафтовик Республіки Башкортостан», «Почесний нафтовик Тюменської області», «Почесний громадянин Росії», знака «Першовідкривач родовища», лауреат премії Міністерства нафтової промисловості СРСР, премії ім. акад. Губкіна, а також нагороджений орденом Російської академії природничих наук (РАЕН) «Рыцарь науки и искусства».

